

Funded by the
European Union

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ LOCALEUCHARTER – ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΕ ΘΕΜΑ ΤΟΝ ΕΥΡΩΣΚΕΠΤΙΚΙΣΜΟ

Στις 27 – 30 Νοεμβρίου 2023 πραγματοποιήθηκε στην ασυνήθιστη, βιομηχανική πόλη Lodz της Πολωνίας συνάντηση του Ευρωπαϊκού προγράμματος LOCALEUCHARTER με θέμα τον Ευρωσκεπτικισμό, με τη συμμετοχή οκτώ χωρών, ανάμεσα τους και η Κύπρος με τον Δήμο Αθένου που συμμετέχει ως εταίρος. Συγκεκριμένα υπήρχαν αντιπροσωπείες από την Ελλάδα, τη Βουλγαρία, την Ιταλία την Ισπανία, την Πορτογαλία και την Ολλανδία. Η Πολωνία φιλοξενούσε το συνέδριο, το οποίο ολοκληρώθηκε επιτυχώς. Εκτός από τις πολύ χαμηλές θερμοκρασίες και το χιόνι, η παραμονή των συνέδρων στην πόλη Λοτζ, η οποία ήταν σε χριστουγεννιάτικο κλίμα και γιορτινή διάθεση, ήταν υπέροχη.

Ο Ευρωσκεπτικισμός, που απασχόλησε το συνέδριο, εκφράζει μια ιδεολογία αμφιβολίας ή αντίθεσης προς την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και την Ευρωζώνη (ΟΝΕ). Κάποιοι ευρωσκεπτικιστές διαφωνούν με την προσπάθεια περαιτέρω επέκτασής της, άλλοι διαφωνούν με την παρούσα μορφή της, ενώ κάποιοι είναι ακόμα και υπέρ της διάλυσής της. Το φαινόμενο του Ευρωσκεπτικισμού βρέθηκε από το περιθώριο στο κέντρο της ευρωπαϊκής πολιτικής και αποτελεί τώρα ένα επίμονο και ισχυρό χαρακτηριστικό της. Μία σειρά γεγονότων και πολυδιάστατων κρίσεων οδήγησαν μέρος της κοινής γνώμης σε αμφισβήτηση σχετικά με το λειτούργημα της ΕΕ.

Συγκεκριμένα, ο Ευρωσκεπτικισμός συναντάται «ήπιος» και «σκληρός», με τον πρώτο να αναφέρεται σε περιπτώσεις διαφωνίας σχετικά με τις αποφάσεις της ΕΕ και τον δεύτερο να αφορά χώρες που επιθυμούν την αποχώρησή τους από την ΕΕ. Οι ευρωσκεπτικιστικές φωνές κορυφώθηκαν με το δημοψήφισμα στη Μ. Βρετανία τον Ιούνιο 2016 (Brexit). Σήμερα, ο Ευρωσκεπτικισμός καθίσταται τροχοπέδη για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, δημιουργώντας αρνητικό κλίμα για το μέλλον της Ένωσης.

Η συζήτηση μετατοπίστηκε στην ανάγκη για μια Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες του σύγχρονου κόσμου. Επομένως, η ΕΕ από την πλευρά της καλείται να ανταποκριθεί επιτυχώς στις προκλήσεις που έχει να αντιμετωπίσει.

Συγκεκριμένα, απασχόλησαν το συνέδριο τρία καθοριστικά ερωτήματα και ενδεικτικά παρουσιάζεται παρακάτω η συζήτηση:

Ποιοι είναι οι τύποι Ευρωσκεπτικισμού που μπορούν να παρουσιαστούν από μια τοπική προοπτική;

Οι σύνεδροι συμφώνησαν πως πολλές εταιρείες στις χώρες τους χρεωκόπησαν και οι τιμές των προϊόντων αυξήθηκαν δραματικά, επειδή εισάγονται από ξένες επιχειρήσεις. Έγινε αναφορά στην αύξηση των επιτοκίων των τραπεζών βάσει αποφάσεων της ΕΕ. Επίσης, έγινε αναφορά στη γεωργία και στις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι αγρότες βάσει αυστηρών δικλείδων της ΕΕ. Επιπρόσθετα, τονίστηκε η δυσκολία εξαγωγής προϊόντων από τοπικές επιχειρήσεις, αλλά και η ανάγκη πιο δίκαιης κατανομής κεφαλαίων από την ΕΕ σε κάθε χώρα, περιοχή, πόλη.

Ποιοι είναι οι κίνδυνοι του Ευρωσκεπτικισμού σε τοπικό επίπεδο;

Η έξαρση εθνικιστικών τάσεων σε συνδυασμό με την εσωστρέφεια σε πολλές Ευρωπαϊκές χώρες δημιουργεί ορατούς κινδύνους αύξησης του Ευρωσκεπτικισμού. Επίσης η μη συμμετοχή της βάσης των πολιτών σε αποφάσεις που επηρεάζουν τη ζωή τους, όπως είναι η οικονομία, η μετανάστευση κ.ά. Ακόμη, ένα μέρος του πληθυσμού αντιμετωπίζει με παθητικότητα τον ρόλο της ΕΕ.

Πώς μπορούμε να πολεμήσουμε τον Ευρωσκεπτικισμό σε τοπικό επίπεδο;

Αυτό που χρειάζεται, είναι περισσότερη πληροφόρηση, ενημέρωση, εκπαίδευση και κινητικότητα για τον σπουδαίο ρόλο της ΕΕ. Οι τοπικές Αρχές να ακολουθούν τις Ευρωπαϊκές αξίες, αρχές και ιδέες στη λήψη αποφάσεων τους και να υπάρξει ένας ανεξάρτητος μηχανισμός ελέγχου στις δαπάνες από κεφάλαια της ΕΕ. Αξίζει να σημειωθεί πως με τη συμμετοχή των πολιτών σε Ευρωπαϊκά προγράμματα για εκπαίδευση, κατάρτιση, επιμόρφωση και ανταλλαγή ιδεών, θα διαφανεί δραστηρικά η σπουδαιότητα του ρόλου της ΕΕ. Είναι σημαντικό να υπάρξουν ευκαιρίες για διάλογο με άτομα, που ασπάζονται τον Ευρωσκεπτικισμό, ώστε να υπάρξει η δυνατότητα τεκμηρίωσης θέσεων για τα οφέλη της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Παράλληλα, οι τοπικές κυβερνήσεις να πιέσουν την ΕΕ να προβεί σε αλλαγές προς όφελος όλων των πολιτών.

Οι εκπρόσωποι της πόλης που φιλοξένησε το συνέδριο θεωρούν πολύ σημαντικό να προσφέρουν τη δυνατότητα στους συνέδρους των άλλων χωρών, να γνωρίσουν τα μνημεία, τα αξιοθέατα, τα όμορφα τοπία, την κουλτούρα και τον πολιτισμό της χώρας τους. Αξίζει να σημειωθεί ότι η πόλη Λοτζ (Lodz) ή Γουτζ είναι η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη της Πολωνίας με πληθυσμό γύρω στις 800 000. Βρίσκεται 135 χιλιόμετρα νοτιοδυτικά της Βαρσοβίας και το όνομά της στα πολωνικά σημαίνει βάρκα. Στο Λοτζ υπήρχε ναζιστικό στρατόπεδο συγκέντρωσης για παιδιά κυρίως πολωνικής καταγωγής. Παρόλο που κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκόσμιου πολέμου καταστράφηκε οικονομικά, σήμερα είναι μια συνεχώς αναπτυσσόμενη πόλη. Ο επισκέπτης μπορεί να περπατήσει την κύρια αρτηριακή οδό Πιοτρκόφσκα, η οποία είναι η μεγαλύτερη σε μήκος εμπορική οδός της Ευρώπης. Εντυπωσιακά είναι τα αρχοντικά, ιστορικά, πλούσια, διακοσμημένα κτήρια, με τις ενδιαφέρουσες προσόψεις και τα πλατιά πεζοδρόμια, τα οποία διακοσμούνται από υπαίθρια μεταλλικά γλυπτά μεγάλων καλλιτεχνών.

Ένα από τα πιο εντυπωσιακά χαρακτηριστικά της πόλης του Λοτζ, είναι τα μεγαλειώδη εργοστάσια κτισμένα τον 19ο αιώνα με κόκκινα τούβλα, τα οποία μας πηγαίνουν πίσω σε μια άλλη εποχή. Ονομάζεται επίσης το «Μάντσεστερ» της Πολωνίας και φιλοξενεί τη βιομηχανία της κλωστοϋφαντουργίας. Επιπρόσθετα, διαθέτει πλανητάρια, παρατηρητήρια, μουσεία Επιστημών, Βιομηχανίας και Ιστορίας, εξειδικευμένα μουσεία, κτήρια αρχιτεκτονικού ενδιαφέροντος, παλάτι, μνημεία, πάρκα, έναν σύγχρονο σταθμό τρένων και λεωφορείων κτλ.

Δεν θα μπορούσαμε να μην αναφερθούμε στην επιβλητική MANUFAKTURA, ένα από τα μεγαλύτερα πολωνικά εμπορικά και ψυχαγωγικά κέντρα που βρίσκεται στις εγκαταστάσεις του πρώην εργοστασίου του Israel Poznański. Η Manufaktura στεγάζει πάνω από τριακόσια καταστήματα, εστιατόρια, μουσεία, ντίσκο, αίθουσα μπόουλινγκ, λείζερ paintball, τοίχο αναρρίχησης, μπιλιάρδο, σχολή χορού, κινηματογράφο και ένα ξενοδοχείο. Επίσης, μοναδικό στην πόλη είναι και το αξιοθέατο Pasaz Rozy, ένα συγκρότημα κτηρίων διακοσμημένο με μωσαϊκό από

κομμένους καθρέφτες, που δημιουργούν φιγούρες, οι οποίες μοιάζουν με τριαντάφυλλα.

Μια αξέχαστη, βιωματική δράση της διακρατικής αυτής συνάντησης ήταν η παρασκευή πιερόγκι με γέμιση μανιταριών και μιας παραδοσιακής μηλόπιτας υπό την καθοδήγηση ενός σεφ, σε ένα εναλλακτικό εστιατόριο. Γενικότερα, οι σύνεδροι είχαν την ευκαιρία να απολαύσουν την ιδιαίτερη πολωνική κουζίνα.

Θερμές ευχαριστίες στον Δήμο Αθηνών για την ευκαιρία που μας προσέφερε να τον εκπροσωπήσουμε και να βιώσουμε τόσες ωφέλιμες και μοναδικές εμπειρίες.

Δρ. Δέσποινα Ζαννετίδου-Πουγεράση
Γεωργία Αχιλλέως